

***Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja***

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

HRVATSKI JEZIK

viša razina

ŠKOLSKI ESEJ

Prazna stranica

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute.

Ne okrećite stranicu i ne pišite školski esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijsku naljepnicu na sve ispitne materijale koje ste dobili u omotnici.

Ispit traje 120 minuta bez prekida.

Ponuđena su dva zadatka otvorenoga tipa. Pozorno pročitajte oba zadatka i tekstove. Odaberite samo jedan zadatak koji Vama najviše odgovara.

Školski esej obvezno pišite pisanim slovima. Školski eseji pisani velikim tiskanim slovima, neuredno ili nečitko ne će se vrjednovati i bodovat će se s nula (0) bodova.

Pišite crnom ili plavom kemijskom olovkom ili nalivperom.

Dobro je da napišete i koncept, bar u natuknicama, kako bi čistopis školskoga eseja bio što dotjeraniji i uredniji.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 16 stranica, od toga 2 prazne.

1. zadatak – Interpretativni školski esej

Pred Vama su ulomci iz romana *Otac Goriot* Honoréa de Balzaca.

Pozorno ih pročitajte, a zatim i smjernice za pisanje školskoga eseja na sljedećoj stranici.

Redoslijed ponuđenih smjernica ne obvezuje Vas u Vašem oblikovanju školskoga eseja.

Školski esej oblikujte kao zaokruženu cjelinu (uvod, razradba, zaključak).

Najprije pišite na priloženome listu za koncept, a na kraju uredno prepisite na list za čistopis.

Školski esej možete ispravljati na konceptu, ali ne i na čistopisu.

Pazite da Vaš školski esej bude pravopisno i gramatički točan.

Školski esej treba imati od 400 do 600 riječi.

(...)

Kad su došla mrtvačka kola, Rastignac naredi da se skine lijes, otvori ga i s poštovanjem položi na starčeve prsi sliku iz vremena kad su Delphine i Anastasie bile mlade, nevine i čiste, kad *nisu ničim razbijale glavu*, kako reče njihov otac u svojim samrtničkim krikovima.

Rastignac i Christophe sami s dvojicom grobara pođu za kolima koja su vozila jednog čovjeka u crkvu Saint-Etienne-du-Mont, najbližu ulici Neuve-Sainte-Genève. Stigavši tamo, tijelo je uneseno u nisku mračnu kapelu; student je uzalud tražio očima kćeri čiče Goriot ili njihove muževe. Bio je sam s Christopheom, koji je smatrao da mu je dužnost odati posljednju počast čovjeku koji mu je pomogao da zaradi nekoliko povelikih napojnica. Čekajući dvojicu svećenika, pjevača i crkvenjaka, Rastignac steže Christopheu ruku, nesposoban da progovori i riječi.

– Jest, gospodine Eugène – reče Christophe – ovo je bio dobar i pošten čovjek, koji nikad nije govorio povišenim glasom, koji nije pakostio nikome i nikad nije činio zlo.

(...)

Ipak, kad je lijes unesen u mrtvačka kola, pojave se dvije kočije s grbovima, ali prazne, kočija grofa de Restauda i kočija baruna de Nucingena, i krenu za sprovodom. U šest sati, tijelo čiče Goriot spušteno je u grob, oko kojega je stajala služinčad njegovih kćeri, koja se razide zajedno sa svećenikom čim je za starca izmoljena kratka molitva, plaćena studentovim novcima. Dva grobara zaspu lijes s nekoliko lopata zemlje, toliko da ga prikriju, a onda se usprave i jedan od njih zatraži od Rastignaca napojnicu. Eugène potraži po džepu, ali ne nađe ništa; bio je prisiljen posuditi dvadeset soua u Christophea. Ta okolnost, iako po sebi beznačajna, izazva u Rastignacu neopisivu tugu. Dan se primicao kraju, vlažan suton dražio je živce. Mladić svrne pogled na grob i sahrani u njemu svoju posljednju mladenačku suzu, tu suzu što je istrgoše svete emocije čista srca, jednu od onih što sa zemlje na koju padnu odskoče do neba. Eugène prekrži ruke i zagleda se u oblake. Videći ga u tom stanju, Christophe se udalji.

Kad je ostao sam, Rastignac pođe nekoliko koraka prema uzvisini groblja i vidje Pariz koji se vijugavo sterao duž obala Seine i u kojemu su se jedno za drugim palila svjetla. Oči mu gotovo žudno prionu za prostor među trgov Vendome i kupolom Invalida, tamo gdje je živio onaj otmjeni svijet u koji se želio probiti. Na tu šumnu košnicu spustio je pogled koji kao da je već crpao njezin med i rekao ove izvanredne riječi:

– A sad je red na nama dvoma!

Honoré de Balzac, *Otac Goriot*

Smjernice za pisanje

Smjestite ulomke u kontekst romana i u književnopovijesno razdoblje u kojem su nastali. Odredite tematiku romana i napišite koje se dvije fabularne linije (od triju koliko ih ima u romanu) razrješavaju u ulomcima. Što u tekstu pokazuje da je otac Goriot umro napušten i siromašan? Povežite scenu ukopa oca Goriota s njegovim životom.

Razotkrijte smisao Rastignacovih suza. Zašto pisac naglašava njegove suze? Koja se promjena dogodila u Rastignacu dok promatra Pariz s groblja? Koje odluke donosi? Zašto junaka ovoga romana nazivamo osvajačem svijeta 19. stoljeća? Zašto priču iz romana *Otac Goriot* možemo nazvati pričom o materijalnome uspjehu i pobjedama koje se plaćaju teškim kompromisima? Svoje tvrdnje potkrijepite primjerima iz romana.

Kakav je Vaš stav prema takvome uspjehu?

2. zadatak – Interpretativni školski esej

Pred Vama je pjesma *Jur nijedna na svit vila* Hanibala Lucića.
Pozorno ju pročitajte, a zatim i smjernice za pisanje školskoga esaja prije teksta.
Redosljed ponuđenih smjernica ne obvezuje Vas u Vašem oblikovanju školskoga esaja.

Školski esej oblikujte kao zaokruženu cjelinu (uvod, razradba, zaključak).
Najprije pišite na priloženome listu za koncept, a na kraju uredno prepisite na list za čistopis.
Školski esej možete ispravljati na konceptu, ali ne i na čistopisu.
Pazite da Vaš školski esej bude pravopisno i gramatički točan.
Školski esej treba imati od 400 do 600 riječi.

Smjernice za pisanje

Predstavite Hanibala Lucića u kontekstu hrvatske književnosti i pripadnosti određenom krugu.
Odredite vremenski, prostorno i tematski razdoblje kojemu pripada Hanibal Lucić.

Analizirajte strukturu pjesme, posebice strukturu strofe. Odredite vrstu stiha i rimu.
Odredite temu pjesme. Kako su motivi raspoređeni u strukturi pjesme?
Izdvojite tri stilske figure i objasnite njihovu ulogu u pjesmi.
Uočite ulogu motiva posljednje strofe u kontekstu cijele pjesme i cijeloga razdoblja.
Objasnite smisao slikovitoga izražavanja u pjesmi.
Povežite temu i stil pjesme s duhom vremena u kojem je nastala.
Navedite pjesničke uzore ovoj pjesmi i zaključite po čemu se ona razlikuje od uzora.

Objasnite važnost ove pjesme u kontekstu hrvatske književnosti. Usporedite vilu iz pjesme s današnjim poimanjem žene, ljepote i ljubavi.

Svoje tvrdnje potkrijepite citatima, parafrazama ili prikladnim primjerima.

Jur nijedna na svit vila

Jur nijedna na svit vila
lipotom se već ne slavi,
jer je hvale sve skupila
vila ka mi srce travi.
Ni će biti, ni je bila
njoj takmena ka se pravi.
Lipotom se već ne slavi
jur nijedna na svit vila.

Vrhu njeje vedra čela
vridna ti se kruna vidi
od kosice ku je splela,
kojom zlatu ne zavidi;
svakomu je radost vela,
kad ju dobro razuvidi.
Vridna ti se kruna vidi
vrhu njeje vedra čela.

Obrve su tanke i crne
nad crnima nad očima;
crne oči kada svrne,
čovik tugu prem da ima,
tuga mu se sva odvrne
za veselje koje prima.
Nad crnima nad očima
obrve su tanke i crne.

Kako polje premaliti
ličca joj se ružom diče,
ruža nigdar pri na sviti
toli lipa ne izniče.
Mladost će se pomamiti
koja no se za njom stiče.
Ličca joj se ružom diče
kako polje premaliti.

Pri rumenih njeje usti
ostao bi kuralj zada;
zubići su drobni, gusti,
kako biser ki se sklada;
slatku ričcu kad izusti,
bi rek mana s neba pada.
Ostao bi kuralj zada
pri rumenih njeje usti.

Blažen tko joj bude grlit
grlo i vrat bil i gladak;
srića ga će prem zagrlit,
živiti će život sladak;
žarko sunce neće hrlit
da mu pojde na zapadak.
Grlo i vrat bil i gladak,
blažen tko joj bude grlit.

Lipo ti joj ustrepeću
prsi bilji sniga i mlika,
tere oči na nje meću,
ki žalosti išću lika,
jer ne mogu slatkost veću
umisliti do vik vika.
Prsi bilji sniga i mlika
lipo ti joj ustrepeću.

Prsti joj su tanci, bili,
obli, duzi, ravni, prosti,
gdi bi zelen venčac vili
ali krunu od vridnosti,
koga ne bi prihinili,
od lefanće da su kosti?
Prsti su joj ravni, prosti,
obli, duzi, tanci, bili.

Od svih gospoj ke su godi,
gospodščina njoj se prosi;
meu njimi jer kad hodi,
toli lipo kip uznosi,
bi rek tančac da izvodi,
tim se ona ne ponosi.
Gospodščina njoj se prosi
od svih gospoj ke su godi.

Grihota bi da se stara
ova lipost uzorita,
Bože, ki si svim od zgara,
čin da bude stanovita,
ne daj vrime da ju shara
do skončanja sega svita.
Ova lipost uzorita,
grihota bi da se stara.

Hanibal Lucić

List za čistopis

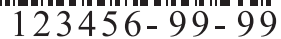

Ovim prostorom koristi se ocjenjivač. Molimo Vas, nemojte u njega ništa upisivati.

(naslov izabranoga eseja)

List za čistopis

Ovim prostorom koristi se ocjenjivač. Molimo Vas, nemojte u njega ništa upisivati.

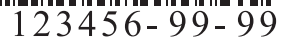

Ovim prostorom koristi se ocjenjivač. Molimo Vas, nemojte u njega ništa upisivati.

Blank lined area for writing.

List za čistopis

Ovim prostorom koristi se ocjenjivač. Molimo Vas, nemojte u njega ništa upisivati.

Ovim prostorom koristi se ocjenjivač. Molimo Vas, nemojte u njega ništa upisivati.

Blank lined area for writing.

List za čistopis

Ovim prostorom koristi se ocjenjivač. Molimo Vas, nemojte u njega ništa upisivati.

Ovim prostorom koristi se ocjenjivač. Molimo Vas, nemojte u njega ništa upisivati.

Blank lined area for writing.

Hrvatski jezik

List za ocjenjivače

NCVVO
Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja

**ISPIT PROBNE
DRŽAVNE MATURE**
travanj, 2009.

123457890

Učeničova identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI!

H
R
V
E
V

Hrvatski jezik - viša razina
ŠKOLSKI ESEJ

List za ocjenjivače

ESEJ BROJ 1 2

PRAZAN LIST ☐

A

	0	1	2				
A1	☐	☐	☐				
	0	1	2	3	4		
A2	☐	☐	☐	☐	☐		
	0	1	2	3	4	5	6
A3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	0	1	2	3	4		
A4	☐	☐	☐	☐	☐		
	0	1	2	3	4		
A5	☐	☐	☐	☐	☐		

B

	0	1	2	3			
B1	☐	☐	☐	☐			
	0	1	2				
B2	☐	☐	☐				
	0	1					
B3	☐	☐					

C

	0	1	2	3	4		
C1	☐	☐	☐	☐	☐		
	0	1	2	3	4	5	
C2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
	0	1	2	3	4	5	
C3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Identifikacija
ocjenjivača

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

X	B	C	D
E	F	G	H
1	2	3	X

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: X

HRVEV

Prazna stranica

